MAATALOUS

Suomalaisten nautojen vuodat seilaavat pitkin maailmaa

Suomessa nautojen nahkoja jalostetaan enää hyvin vähän. Työ on täällä liian kallista.

KOKKOLA (MT)
Kokkolan seudun kuuluisasta nahkateollisuudesta on enää rippeet jäljellä.

”Kun yrityksen perustanut isäni nousi savupiipun päälle, hän näki 11 nahkatehdasta. Nyt niitä ei ole Suomessa enää yhtään”, kertoo kokkolalainen yrittäjä **Anders Biskop**.

Perheyritys Ab Anders G. Biskop Oy pitää seudun perinteitä yllä.

Se ostaa vuotia suomalaisilta teurastamoilta, lajittelee ja laatuluokittelee ne ja myy vientimarkkinoille. Samaa kauppaa tekevät myös teurastamot . Kaikki suomalaisten nautojen vuodat myydään lukuun ottamatta huonolaatuisia.

Viimeinen iso teollinen käyttäjä, Lapuan Nahkan tehdas, lopetti muutama vuosi sitten.

Pieniä määriä naudanvuotia jalostaa esimerkiksi Kokkolan Nahka, jonka päätuote on hirven nahka.

Lähes kaikki suomalaisten nautojen sadattuhannet vuodat viedään maailmalle halvemman työvoiman jalostettavaksi.

Kotimaiset nahkan käyttäjät, kuten huonekaluteollisuus ja kenkävalmistajat, ostavat nahkaa ulkomailta. Samanlainen tilanne on muissakin Pohjoismaissa.

”Työ on täällä liian kallista. Ruotsissa on yksi nahkatehdas, Norjassa ei yhtään.”

Italia ja Kiina pääostajia

Suomalaisten lehmien ja sonnien nahkan yleisin määränpää on Italia. Pelkästään Pohjois-Italiassa on Biskopin mukaan neljä sataa nahkatehdasta.

Tosin nyt Euroopan talouskurjuus ja Venäjän kaupan ongelmat ovat kääntäneet vuotien pääsuunnaksi Kiinan. Sieltä kautta nahkat kulkevat myös Venäjän isoille markkinoille.

Suomalaisilla hyvä laatu

Biskopin rekka-auto kerää vuotia teurastamoilta ympäri Suomen ja myös Pohjois-Ruotsista. Suomalaiset vuodat tunnetaan hyvästä laadusta, vaikka vielä paremmassa maineessa ovat jostain syystä norjalaiset.

Suomessa ei tuottajilla juurikaan ole kannustinta kasvattaa hyvänahkaisia eläimiä, koska vuodasta ei saa erillistä hintaa teurastamolta. Vuodan hinta sisältyy eläimestä maksettavaan kokonaishintaan.

Viime aikoina yleistyneet punkit ovat vuotamyyjille harmillisia. Ne rei’ittävät nahkan.

Värilläkin on väliä: kestävimpiä ovat valkoiset, ruskeat ja punaruskeat vuodat. Mustat kestävät venytystä huonommin.

Byrokratia hiertää vientiä

Suomalaisten viranomaisten ymmärrys vientikaupan kiemuroista ei ansaitse Anders Biskopilta korkeita pisteitä.

Nyt, kun yhä isompi osa kaupasta tehdään Kiinaan, paras maksutapa on remburssikauppa, joka edellyttää kauppadokumenttien pilkun tarkkaa viilausta.

Esimerkiksi Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralta saatavan terveystodistuksen pitää kiinalaispankkien ehtojen mukaan olla päivätty laivausasiakirjan jälkeen. Tämä ei taas ole sopinut Eviralle.

Vuotakauppa kuitenkin kiinnostaa kovasti Biskopin perheen jälkikasvua. Yrityksessä on suunnitteilla sukupolvenvaihdos sekä tuotantotilojen laajennus.

”Haluamme saada tuotannon tehokkaammaksi ja seurantajärjestelmät kuntoon. Se näkyy tulevaisuudessa yhä parempana laatuna”, **Rickard Biskop** suunnittelee.

Kannattavuus koetuksella

Venäjän kaupan tyssääminen sapettaa Biskopia, sillä hän on myös maataloustuottaja ja markkinoiden ongelmat tulevat sitäkin kautta eteen.

Perheyrityksellä on 1 500 sian kasvatussikala ja yli 200 hehtaaria peltoa.

Biskopin tilalla jäi keväällä kylvämättä 30 hehtaaria rehuohraa huonojen kelien vuoksi, ja sikatalouden kriisin vuoksi on hyvin kyseenalaista, kannattaako ostorehua hankkia.

”Yksi halli on jo tyhjänä. Jos rakennus vain kestäisi, se saisi olla tyhjänä talven yli”, miettii perheyrityksen nuorempaa polvea edustava **Rickard Biskop**.

HANNA LENSU

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Hollantilainen Jeroen Bredero (vas.) ja virolainen Jaanis Vitsberg tarkastavat vuodan laadun. Raskaaseen työhön on ollut vaikeaa löytää kotimaisia tekijöitä.

» Venäjän kaupan tyssääminen sapettaa Anders Biskopia. Hän on myös maataloustuottaja ja markkinoiden ongelmat tulevat sitäkin kautta eteen.

Honkajoki aloittelee talteenottoa

Kierrätyslaitos Honkajoki Oy ei ole tähän asti ottanut hävitettäväksi saapuvista eläimistä vuotia, mutta parhaillaan talteenottoa kokeillaan.

”Tarkoitus on, että aletaan ottaa osasta eläimiä vuota loppuvuoden aikana ja ensi vuonna. Mutta ihan helppo homma se nylkeminen ei ole”, kertoo toimitusjohtaja **Kari Valkosalo**.

Kaikista laitoksille saapuvista naudoista vuotaa ei pystytä millään ottamaan talteen.

Honkajoki Oy:n omistavat HK Scan ja Atria.

HANNA LENSU

VUOTABISNES

Kymmenesosa ruhon painosta

Vuota on merkittävin naudan teurastuksessa syntyvä sivutuote. Naudan elopainosta noin 45 prosenttia on sivutuotteita. Vuodan osuus ruhopainosta on noin 10–11 prosenttia ja osuus ruhon arvosta noin 5 prosenttia.
Suomen naudoista kertyy vuosittain noin 9 000 tonnia vuotia. Vuonna 2014 Suomessa teurastettiin noin 270 000 nautaa.
Lehmän vuota painaa noin 30 kiloa, ison sonnin jopa 42 kiloa. Lihakeskusliitto ry:n mukaan vuotien maailmanmarkkinahinta on tällä hetkellä noin 2 euroa kilolta.
Vuodat myydään lähes täysin vientiin. Ne myydään eteenpäin laatuluokiteltuina ja suolattuina.

Gun-Maria ja Anders Biskop ovat pitkään myyneet nautojen vuotia maailmalle. Pojat Rickard (vas.) ja Viktor haluavat jatkaa perheyritystä.

YRITYS

Ab Anders G. Biskop Oy

Toimiala: nahkojen tukkukauppa, sika- ja maatalous
Liikevaihto (2014): 7,5 miljoonaa euroa
Nettotulos (2014): 237 000 euroa
Nettotulosprosentti (2014): 3,1
Henkilöstömäärä (2014): 9
Lähde: Balance Analysaattori

Suomessa aletaan kaivaa bisnestä 20 miljoonan tonnin lantakasasta

Suomessa syntyy vuosittain 20 miljoonaa tonnia kotieläinten lantaa. Sen ravinteet ovat ruuantuotannossa arvotavaraa, jos ne vain saadaan kanavoitua oikeisiin kohteisiin.

Tähän asiaan pureutuu elokuussa aloittanut Järki lannoite -hanke.

”Yhteistyö on uuden hankkeen avainsanoja”, projektikoordinaattori **Kaisa Riiko** kertoo.

Periaatteena on hakea käytännön ratkaisuja ravinteiden kierrättämiseen tavalla, joka on viljelijälle sekä helppoa, kestävää että edullista.

”Tarvitaan tuotteita, jotka vastaavat loppukäyttäjien tarpeita ja ovat helposti saatavilla”, Riiko sanoo.

Lannasta valmistettavan lannoitteen koostumuksen on oltava kohdillaan ja kuljettamisen ja levittämisen helppoa.

Ratkaisuja haetaan koko ketjusta lannoitevalmisteiden tuottajista urakoitsijoiden kautta loppukäyttäjiin eli viljelijöihin saakka.

”Sitä kautta eri toimijat saattavat löytää myös uusia bisnesmahdollisuuksia.”

Kierrätyslannoitteiden käyttö vähentää samalla Suomen vahvaa riippuvuutta ulkomaisesta lannoitetuonnista.

Hankkeen aikana kootaan tietoa ja esimerkkejä sekä ulkomailta että kotimaasta. Samalla selvitetään markkinoita ja säädöstöä sekä lannoitetuotteiden kilpailukykyä ja käytettävyyttä.

» Tarvitaan tuotteita, jotka vastaavat loppukäyttäjien tarpeita ja ovat helposti saatavilla.

KAISA RIIKO

Hanke jalkautuu viljelijöiden pariin perjantaina 25. syyskuuta, jolloin Livian Tuorlan oppilaitoksen tiloissa Piikkiössä järjestetään ensimmäinen teemapäivä. Järkipäivä pureutuu maan rakenteeseen ja sen parantamisen keinoihin. Paikalla on kokeiltavana muun muassa erilaisia jankkureita.

Järki lannoite on Elävä Itämeri säätiön eli Baltic Sea Action Groupin hanke. Yhteistyökumppaneina ovat Peimarin koulutuskuntayhtymä Livian Ammattiopisto sekä Luonnon- ja riistanhoitosäätiön ja BSAG:n Järki-hanke.

SATU LEHTONEN

PEKKA FALI

Lantaa pitäisi pystyä käsittelemään niin, että sitä on kannattavaa kuljettaa pitkiäkin matkoja kotieläinkeskittymien ulkopuolelle.

Holstein-vasikoiden sairastelun syy perimässä

Maatalouden tietopalveluihin erikoistunut saksalainen VIT on raportoinut ripulista, johon lääkitys ei tehoa.

Ripulin jälkiseurauksina on esiintynyt keuhkotulehduksia, keuhkovaurioita, kasvun hidastumista ja kuolema alle puolen vuoden iässä.

Jaetuista alkioista syntyneistä identtisistä kaksosista tehdyt havainnot viittaavat vahvasti siihen, että sairastelun taustalla olisi perinnöllinen vika.

VIT on löytänyt vasikoiden perimästä haplotyypin HH6, joka voidaan havaita 80 prosentin varmuudella, uutisoi suomalainen jalostusosuuskunta Faba.

» Vaikuttaa siltä, että vian lähde on sonni Maughlin Storm.

Sairaus aiheutuu rasva- ja kolesteroliaineenvaihdunnan häiriöstä. Homotsygoottivasikat kuolevat keskimäärin 85 päivän ikäisinä.

Saksan holstein-populaatiossa sairaustyypin kantajien osuus on 8,7 prosenttia.

Nyt vaikuttaa siltä, että vian lähde on sonni Maughlin Storm. Myös sen pojanpoika Goldwyn on saman haplotyypin kantaja.

VikingHolstein-populaatiossa Pohjoismaissa tilanne on Faban mukaan parempi. Kantajia on noin kaksi prosenttia. Eniten käytetyistä VG-sonneista ainoastaan VH Axel RC ja VH Blume ovat kantajia.

Faba seuraa tilannetta.

TERHI TORIKKA

Maanäyte vain monivuotisilta ympäristönurmilta

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset ovat saaneet viljelijöiltä kyselyitä siitä, pitääkö ympäristökorvaukseen sitoutuneiden viljelijöiden toimittaa maanäytteen tulokset kaikilta ympäristökorvauksen mukaisilta ympäristönhoitonurmilta.

Ympäristökorvauksen ehtojen perusteella ei tarvitse. Vaatimus koskee ainoastaan niitä viljelijöitä, jotka ovat sitoutuneet toimenpiteisiin monivuotiset ympäristönurmet tai valumavesien hallinta.

Näin ollen vaatimus ei koske kaikkia ympäristönhoitonurmia.

Vaatimuksen ulkopuolelle jäävät luonnonhoitopeltonurmet ja suojavyöhykkeet.

Maa-analyysitulokset on toimitettava kuntaan viimeistään 30.9.

Tulos pitää toimittaa kuntaan paperilla.

JUHANI REKU

fendt.fi
FENDT

Fendt-traktorit nyt erikoishintaan!
(emme uskalla edes julkaista hintoja)

Hyödynnä huipputilaisuus ja satsaa raakaan voimaan, jota on ilo ja nautinto hallita. Fendt-traktorit ovat täynnä huippuominaisuuksia ja ne ovat tehoonsa nähden myös mukavan kompakteja. Tätä tilaisuutta ei kannata ohittaa: portaattomalla Vario-vaihteistolla varustettuja 200-900-sarjan laatulaitteita on nimittäin saatavana juuri nyt sellaiseen hintaan, että emme voi sitä tässä edes kertoa. Ota pikimmiten yhteyttä lähimpään Fendt-jälleenmyyjään.

Tutustu laajaan Fendt mallistoon : **fendt.fi**

AGCO Your Agriculture Company
Fendt - AGCO Corporationin tuotemerkki

Valtuutettu Fendt-jälleenmyynti: Fendt/Valtra-myyjät AGCO Suomi Oy, 020 45 501 www.fendt.fi